

hensyn til prisniveauets stigning siden deres fastsættelse, dels en ophævelse af det gældende laveste tilskud „20 pct. af resten“. En à jour-føring under hensyn til prisniveauets stigning anslås at ville betyde en nettomerudgift for staten på ca. 400 000 kr. årlig. Den gældende begrænsning af statens tilskud til 20 pct. af faste stedlige tilskud udover 25 000 kr. er særlig ugunstig for bibliotekerne i hovedstaden og de større købstæder, der får stats-tilskud efter denne sats i forhold til langt størstedelen af de faste stedlige tilskud. Den på dette punkt ønskede ændring ville altså komme disse biblioteker til gode. Statens årlige merudgift ved den foreslåede à jour-føring af tilskudssatserne og ophævelse af begrænsningen til »20 pct. af resten« anslås i indstillingen til ca. 800 000 kr. (Lægges regnskabsåret 1947—48 til grund, ville den samlede merudgift blive ca. 1 473 000 kr.).

Statens særlige tilskud til centralbibliotekerne er efter den gældende lov (§ 6. b.) 3000 kr. + 20 pct. af de faste stedlige tilskud, dog højst 6400 kr., hvilket beløb på finansloven for 1946—47 er forhøjet til 8000 kr. Samtlige anerkendte centralbiblioteker — for tiden ialt 33 — oppebærer maksimumstilskud. Indstillingen foreslår, at „centraludgiften“ — de særlige udgifter, som centralbiblioteksvirksomheden medfører — i loven fikses til $\frac{1}{3}$ af pågældende biblioteks samlede udgift til bogkøb, indbinding og lønninger, dog mindst 20 000 kr. og højst 35 000 kr. Heraf foreslås halvdelen dækket af staten og den anden halvdel fordelt på pågældende amtskommune og de inden for pågældende centralbiblioteks område beliggende købstadkommuner i forhold til folketallet i henholdsvis sognekommunerne og købstadkommunerne. Indstillingen anslår statens merudgift ved en sådan ordning til ca. 140 000 kr. årlig.

I biblioteksforeningens indstilling foreslås loven endvidere suppleret med regler om byggetilskud, og om at udlån altid skal være vederlagsfrit. Læsestue med håndbibliotek ønskes gjort obligatorisk i alle købstadbiblioteker og eventuelt også i større biblioteker på landet, og børnebibliotekernes forhold ønskes overvejet. Endelig ønskes biblioteksrådets sammensætning overvejet, og lovens navn ønskes ændret til lov om folkebiblioteker.

Biblioteksforeningens indstilling har af undervisningsministeriet været forelagt biblioteksrådet, der i det store og hele har kunnet godkende de enkelte af biblioteksforeningens lovrevisionsudvalg fremsatte forslag. Med hensyn til spørgsmålet om ned-

sættelse af en kommission har biblioteksrådet, efter at sagen har været drøftet på flere møder, givet udtryk for den opfattelse, at man vil fremme sagen bedst ved at give afkald på nedsættelsen af den ønskede kommission og i stedet for anmode undervisningsministeriet om på sædvanlig måde at fremsætte forslag til ændring af loven på grundlag af det af biblioteksforeningen udarbejdede udkast til ny lov. Det er biblioteksrådets opfattelse, at det af biblioteksforeningen udarbejdede forslag er så vel udarbejdet, at væsentligt nyt materiale næppe behøver at fremskaffes under en kommissionsbehandling. Man har derimod foreslået, at undervisningsministeriet under forberedelsen af forslaget anmoder repræsentanter for biblioteksrådet og Danmarks biblioteksforening om at deltage i behandlingen. Biblioteksdirektøren har ganske tiltrådt disse synspunkter og har derfor anmodet undervisningsministeriet om at tage sagen op til behandling på denne måde, således at de, som det må forekomme, berettigede ønsker fra de større kommuners side muligvis på denne måde kunne imødekommes hurtigere end igennem en kommissionsbehandling.

Undervisningsministeriet er enig med biblioteksrådet og biblioteksdirektøren i, at der i biblioteksforeningens indstilling foreligger det fornødne grundlag for udarbejdelse af et lovforslag til ændring af den nugældende bibliotekslov, og efter supplerende forhandlinger med repræsentanter for biblioteksrådet og Danmarks biblioteksforening og med biblioteksdirektøren udarbejdede man et udkast til forslag til lov om folkebiblioteker, der i det væsentlige hvilede på biblioteksforeningens indstilling. Over dette udkast har man indhentet en udtalelse fra indenrigsministeriet, der i den som bilag 2 til nærværende lovforslag optagne skrivelse af 19. februar 1949 har henvist til de som bilag 3—6 optagne erklæringer fra henholdsvis de samvirkende sognerådsforeninger i Danmark, fællesorganisationen af landkommuner med hymæssig bebyggelse, den danske købstadforening og amtsrådsforeningen i Danmark. Endvidere har det oprindelige udkast være gjort til genstand for forhandling inden for regeringen, og undervisningsministeriet har under denne forhandling kunnet tiltræde, at følgende i overensstemmelse med biblioteksforeningens indstilling i udkastet optagne bestemmelser udgår af lovforslaget, dels af finansielle eller praktiske grunde for så vidt angår selve biblioteksrådet, dels af hensyn til konsekvenserne for andre områder, hvor det offentliges bistand kunne forventes påkaldt: